

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ

॥ ಚತುರ್ದಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

॥ ಚತುರ್ದಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಶ್ರೀರಾಮಸ್ಯಾಜೇಯತಾಂ ಪ್ರತಿಪಾದ್ಯ ವಿಭೀಷಣೇನ ರಾವಣಂ ಪ್ರತಿ
ಸೀತಾಯಾ ರಾಮಪಾರ್ಶ್ವೇ ಪ್ರೇಷಣಾಯೈವ ಸಮ್ಮತಿದಾನಂ

ನಿಶಾಚರೇಂದ್ರಸ್ಯ ನಿಶಮ್ಯ ವಾಕ್ಯಂ
ಸ ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ಚ ಗರ್ಜಿತಾನಿ |
ವಿಭೀಷಣೋ ರಾಕ್ಷಸರಾಜಮುಖ್ಯ -
ಮುವಾಚ ವಾಕ್ಯಂ ಹಿತಮರ್ಥಯುಕ್ತಂ || 6.14.1 ||

ವೃತೋ ಹಿ ಬಾಹ್ವಂತರಭೋಗರಾಶಿ -
ಶ್ಚಿಂತಾವಿಷಃ ಸುಸ್ಥಿತತೀಕ್ಷ್ಣದಂಷ್ಟ್ರಃ |
ಪಂಚಾಂಗುಲೀಪಂಚಶಿರೋಽತಿಕಾಯಃ
ಸೀತಾಮಹಾಹಿಸ್ತವ ಕೇನ ರಾಜನ್ || 6.14.2 ||

ಯಾವನ್ನ ಲಂಕಾಂ ಸಮಭಿದ್ರವಂತಿ
ಬಲೀಮುಖಾಃ ಪರ್ವತಕೂಟಮಾತ್ರಾಃ |
ದಂಷ್ಟ್ರಾಯುಧಾಶ್ಚೈವ ನಖಾಯುಧಾಶ್ಚ
ಪ್ರದೀಯತಾಂ ದಾಶರಥಾಯ ಮೈಥಿಲೀ || 6.14.3 ||

ಯಾವನ್ನ ಗೃಹ್ಣಂತಿ ಶಿರಾಂಸಿ ಬಾಣಾ
ರಾಮೇರಿತಾ ರಾಕ್ಷಸಪುಂಗವಾನಾಂ |
ವಜ್ರೋಪಮಾ ವಾಯುಸಮಾನವೇಗಾಃ
ಪ್ರದೀಯತಾಂ ದಾಶರಥಾಯ ಮೈಥಿಲೀ || 6.14.4 ||

ನ ಕುಂಭಕರ್ಣೇಂದ್ರಜಿತೌ ಚ ರಾಜಂ -
 ಸ್ತಥಾ ಮಹಾಪಾರ್ಶ್ವಮಹೋದರೌ ವಾ |
 ನಿಕುಂಭಕುಂಭೌ ಚ ತಥಾತಿಕಾಯಃ
 ಸ್ಥಾತುಂ ಸಮರ್ಥಾ ಯುಧಿ ರಾಘವಸ್ಯ || 6.14.5 ||

ಜೀವಂಸ್ತು ರಾಮಸ್ಯ ನ ಮೋಕ್ಷ್ಯಸೇ ತ್ವಂ
 ಗುಪ್ತಃ ಸವಿತ್ರಾಪ್ಯಥವಾ ಮರುದ್ಭಿಃ |
 ನ ವಾಸವಸ್ಯಾಂಕಗತೋ ನ ಮೃತ್ಯೋ -
 ನ ಭೋ ನ ಪಾತಾಲಮನುಪ್ರವಿಷ್ಟಃ || 6.14.6 ||

ನಿಶಮ್ಯ ವಾಕ್ಯಂ ತು ವಿಭೀಷಣಸ್ಯ
 ತತಃ ಪ್ರಹಸ್ತೋ ವಚನಂ ಬಭಾಷೇ |
 ನ ನೋ ಭಯಂ ವಿದ್ಮ ನ ದೈವತೇಭ್ಯೋ
 ನ ದಾನವೇಭ್ಯೋಽಪ್ಯಥವಾ ಕದಾಚಿತ್ || 6.14.7 ||

ನ ಯಕ್ಷಗಂಧರ್ವಮಹೋರಗೇಭ್ಯೋ
 ಭಯಂ ನ ಸಂಖ್ಯೇ ಪತಗೋರಗೇಭ್ಯಃ |
 ಕಥಂ ನು ರಾಮಾದ್ ಭವಿತಾ ಭಯಂ ನೋ
 ನರೇಂದ್ರಪುತ್ರಾತ್ ಸಮರೇ ಕದಾಚಿತ್ || 6.14.8 ||

ಪ್ರಹಸ್ತವಾಕ್ಯಂ ತ್ವಹಿತಂ ನಿಶಮ್ಯ
 ವಿಭೀಷಣೋ ರಾಜಹಿತಾನುಕಾಂಕ್ಷೀ |
 ತತೋ ಮಹಾರ್ಥಂ ವಚನಂ ಬಭಾಷೇ
 ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮೇಷು ನಿವಿಷ್ಟಬುದ್ಧಿಃ || 6.14.9 ||

ಪ್ರಹಸ್ತ ರಾಜಾ ಚ ಮಹೋದರಶ್ಚ
 ತ್ವಂ ಕುಂಭಕರ್ಣಶ್ಚ ಯಥಾರ್ಥಜಾತಂ |
 ಬ್ರವೀತ ರಾಮಂ ಪ್ರತಿ ತನ್ನ ಶಕ್ಯಂ
 ಯಥಾ ಗತಿಃ ಸ್ವರ್ಗಮಧರ್ಮಬುದ್ಧೇಃ || 6.14.10 ||

ವಧಸ್ತು ರಾಮಸ್ಯ ಮಯಾ ತ್ವಯಾ ಚ ಪ್ರಹಸ್ತ ಸರ್ವೈರಪಿ ರಾಕ್ಷಸೈರ್ವಾ |
ಕಥಂ ಭವೇದರ್ಥವಿಶಾರದಸ್ಯ ಮಹಾರ್ಣವಂ ತರ್ತುಮಿವಾಪ್ಲವಸ್ಯ || 6.14.11 ||

ಧರ್ಮಪ್ರಧಾನಸ್ಯ ಮಹಾರಥಸ್ಯ
ಇಕ್ಷ್ವಾಕುವಂಶಪ್ರಭವಸ್ಯ ರಾಜ್ಞಃ |
ಪುರೋಽಸ್ಯ ದೇವಾಶ್ಚ ತಥಾವಿಧಸ್ಯ
ಕೃತ್ಯೇಷು ಶಕ್ತಸ್ಯ ಭವಂತಿ ಮೂಢಾಃ || 6.14.12 ||

ತೀಕ್ಷ್ಣಾ ನ ತಾವತ್ ತವ ಕಂಕಪತ್ರಾ
ದುರಾಸದಾ ರಾಘವವಿಪ್ರಮುಕ್ತಾಃ |
ಭಿತ್ತ್ವಾ ಶರೀರಂ ಪ್ರವಿಶಂತಿ ಬಾಣಾಃ
ಪ್ರಹಸ್ತ ತೇನೈವ ವಿಕತ್ಥಸೇ ತ್ವಂ || 6.14.13 ||

ಭಿತ್ತ್ವಾ ನ ತಾವತ್ ಪ್ರವಿಶಂತಿ ಕಾಯಂ
ಪ್ರಾಣಾಂತಿಕಾಸ್ತೇಽಶನಿತುಲ್ಯವೇಗಾಃ |
ಶಿತಾಃ ಶರಾ ರಾಘವವಿಪ್ರಮುಕ್ತಾಃ
ಪ್ರಹಸ್ತ ತೇನೈವ ವಿಕತ್ಥಸೇ ತ್ವಂ || 6.14.14 ||

ನ ರಾವಣೋ ನಾತಿಬಲಸ್ತ್ರಿಶೀರ್ಷೋ
ನ ಕುಂಭಕರ್ಣಸ್ಯ ಸುತೋ ನಿಕುಂಭಃ |
ನ ಚೇಂದ್ರಜಿದ್ ದಾಶರಥಿಂ ಪ್ರವೋಡುಂ
ತ್ವಂ ವಾ ರಣೇ ಶಕ್ರಸಮಂ ಸಮರ್ಥಃ || 6.14.15 ||

ದೇವಾಂತಕೋ ವಾಪಿ ನರಾಂತಕೋ ವಾ
ತಥಾತಿಕಾಯೋಽತಿರಥೋ ಮಹಾತ್ಮಾ |
ಅಕಂಪನಶ್ಚಾದ್ರಿಸಮಾನಸಾರಃ
ಸ್ಥಾತುಂ ನ ಶಕ್ತಾ ಯುಧಿ ರಾಘವಸ್ಯ || 6.14.16 ||

ಅಯಂ ಚ ರಾಜಾ ವ್ಯಸನಾಭಿಭೂತೋ
ಮಿತ್ರೈರಮಿತ್ರಪ್ರತಿಮೈರ್ಭವದ್ಭಿಃ |

ಅನ್ವಾಸ್ಯತೇ ರಾಕ್ಷಸನಾಶನಾರ್ಥೇ
ತೀಕ್ಷ್ಣಃ ಪ್ರಕೃತ್ಯಾ ಹ್ಯಸಮೀಕ್ಷಕಾರೀ || 6.14.17 ||

ಅನಂತಭೋಗೇನ ಸಹಸ್ರಮೂರ್ಧ್ವಾ
ನಾಗೇನ ಭೀಮೇನ ಮಹಾಬಲೇನ |
ಬಲಾತ್ ಪರಿಕ್ಷಿಪ್ತಮಿಮಂ ಭವಂತೋ
ರಾಜಾನಮುತ್ಪ್ರಿಪ್ಯ ವಿಮೋಚಯಂತು || 6.14.18 ||

ಯಾವದ್ಧಿ ಕೇಶಗ್ರಹಣಾತ್ ಸುಹೃದ್ಭಿಃ
ಸಮೇತ್ಯ ಸರ್ವೈಃ ಪರಿಪೂರ್ಣಕಾಮೈಃ |
ನಿಗೃಹ್ಯ ರಾಜಾ ಪರಿರಕ್ಷಿತವ್ಯೋ
ಭೂತೈರ್ಯಥಾ ಭೀಮಬಲೈರ್ಗೃಹೀತಃ || 6.14.19 ||

ಸುವಾರಿಣಾ ರಾಘವಸಾಗರೇಣ
ಪ್ರಚ್ಛಾದ್ಯಮಾನಸ್ತರಸಾ ಭವದ್ಭಿಃ |
ಯುಕ್ತಸ್ತ್ವಯಂ ತಾರಯಿತುಂ ಸಮೇತ್ಯ
ಕಾಕುತ್ಸ್ಥಪಾತಾಲಮುಖೇ ಪತನ್ ಸಃ || 6.14.20 ||

ಇದಂ ಪುರಸ್ಕಾಸ್ಯ ಸರಾಕ್ಷಸಸ್ಯ
ರಾಜ್ಞಶ್ಚ ಪಥ್ಯಂ ಸಸುಹೃಜ್ಜನಸ್ಯ |
ಸಮ್ಯಗ್ಭಿವಾಕ್ಯಂ ಸ್ವಮತಂ ಬ್ರವೀಮಿ
ನರೇಂದ್ರಪುತ್ರಾಯ ದದಾತು ಮೈಥಿಲೀಂ || 6.14.21 ||

ಪರಸ್ಯ ವೀರ್ಯಂ ಸ್ವಬಲಂ ಚ ಬುದ್ಧಾಪ
ಸ್ಥಾನಂ ಕ್ಷಯಂ ಚೈವ ತಥೈವ ವೃದ್ಧಿಂ |
ತಥಾ ಸ್ವಪಕ್ಷೇಽಪ್ಯನುಮೃಶ್ಯ ಬುದ್ಧಾಪ
ವದೇತ್ ಕ್ಷಮಂ ಸ್ವಾಮಿಹಿತಂ ಸ ಮಂತ್ರೀ || 6.14.22 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ಚತುರ್ದಶಃ ಸರ್ಗಃ ||